

เพชรสังฆาต

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cissus quadrangularis* L.

วงศ์ : Vitaceae

ชื่ออื่น : ขันท้อ (ราชบุรี) สันชะควด (กรุงเทพฯ) สามร้อยต่อ (ประจวบคีรีขันธ์)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ :

ไม้เถา เถาอ่อนสีเขียวเป็นสี่เหลี่ยม เป็นข้อต่อกัน มีมือสำหรับเกาะยึดคอกตามข้อต่อตรงข้ามใบ

ใบ เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับตามข้อต้น รูปสามเหลี่ยม ปลายใบมน โคนใบเว้า ขอบใบหยักมนห่างๆ แผ่นใบเรียบสีเขียว เป็นมัน ก้านใบยาว 2-3 ซม.

ดอก ออกเป็นช่อตามข้อต้นตรงข้ามกับใบ ดอกสีเขียวอ่อน กลีบดอกมี 4 กลีบ โคนด้านนอกมีสีแดง ด้านในสีเขียวอ่อน เมื่อบานเต็มที่ดอกจะงอแงไปด้านล่าง เกสรเพศผู้มี 4 อัน ผล รูปทรงกลม ผิวเรียบเป็นมัน ผลอ่อนสีเขียว สุกสีแดงเข้มเกือบดำ เมล็ดกลม สีน้ำตาล มี 1 เมล็ด

ส่วนที่ใช้ : น้ำจากต้น เถา ใบยอดอ่อน ราก

สรรพคุณ :

น้ำจากต้น - ใช้หยอดหู แก่น้ำหนวกไหล หยอดจุมูกแก้เลือดเสียในสตรีประจำเดือนไม่ปกติ เป็นยาธาตุเจริญอาหาร

ใบยอดอ่อน - รักษาโรคลำไส้เกี่ยวกับอาหารไม่ย่อย

ใบ ราก - เป็นยาพอก

เถา - ใช้เป็นยาแก้ริดสีดวงทวารหนัก

วิธีและปริมาณที่ใช้ :

ยาแก้ริดสีดวงทวาร

1. ใช้เถาสด 2-3 องคุลีต่อหนึ่งมือ รับประทานสดๆ ถ้าเคี้ยวจะคันปากคันคอ เพราะในสมุนไพรนี้จะมีสารเป็นผลึกรูปเข็มอยู่มาก เป็นสารชนิดเดียวกับที่พบในต้นบอน ต้นเฟือก การรับประทานจึงใช้สอดใส่ในก้นด้วยสูก หรือมะขาม แล้วกลืนลงไป รับประทาน 10-15 วัน จะเห็นผล

2. ใช้เถาดากแห้ง บดเป็นผง ใส่แคบซูล ขนาดเบอร์ 2 (ผงยา 250 มิลลิกรัม) รับประทานครั้งละ 2 แคบซูล วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน รับประทาน 5-7 วัน อาการจะดีขึ้น รับประทานต่อจะหาย